

1568524

Шерер Жан-Бенуа

**Літопис України  
або Історія  
козаків-запорожців  
та козаків України**

Уперше українською (перекладів на жодну з інших слов'янських мов немає) надруковано працю французького історика XVIII століття — перший західноєвропейський твір, цілком присвячений історії України. Зі сторінок книги промовляє шира симпатія автора до України, захоплення героїчною боротьбою козаків за волю. Попри помилки, упередження, схиляння перед потужністю імперії, проти якої боролись козаки, перед культом Катерини II, узагальнення Ж.-Б. Шерера звучать цілком по-сучасному: «Цей народ, пам'ятъ якого повна спогадів про предків, скинув із себе ярмо, — і саме цього не хотуть йому пробачити».

## ЗМІСТ

### *Том перший. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ*

Розділ I. Загальні відомості про Україну та про її населення.

Розділ II. Опис Дніпра від річки Самари до міст Очакова та Кінбурна, приток Дніпра зі згадками про міста та визначні місця, про фортеці, збудовані давно й недавно на берегах цих річок, а також про місцевості, де мешкають козаки.

Розділ III. Річки, селища та водопади на Дніпрі від гирла Самари до Очакова.

Розділ IV. Розміри володінь запорозьких козаків і козаків українських.

Розділ V. Поділ українських козаків на полки.

Розділ VI. Історія запорозьких та українських козаків до часів їх осіlostі.

Розділ VII. Обов'язки запорозьких козаків та їхня старшина.

Розділ VIII. Давній та нинішній уряд України.

Розділ IX. Деякі звичаї запорозьких та українських козаків.

Розділ X. Населення України.

Розділ XI. Риби, які водяться в Україні.

Розділ XII. Тварини, що живуть на берегах Дніпра та островах цієї ріки.

Розділ XIII. Птахи, що водяться у Придніпров'ї.

Розділ XIV. Плодові та інші дерева, які ростуть на берегах Дніпра.

Розділ XV. Способи, якими запорозькі козаки добивалися переваг над турками.

Розділ XVI. Історія незгод між козаками, королем та Річчю Посполитою.

Розділ XVII. Умови, на яких козаки визнали зверхність Росії.

Розділ XVIII. Як козаки перейшли під владу Карла XII, а потім кримського хана. Допомога, яку вони йому подали.

Розділ XIX. Від переходу запорожців під зверхність Росії до їхньої загибелі.

Розділ XX. Знищення Запорозької Січі.

Розділ XXI. Місцевості, здавна населені запорозькими козаками, що звалися Січчю.

Розділ XXII. Про те, як громада запорозьких козаків зустрічала нових прибульців, та про їхню назву.

Розділ ХХІІІ. Старшина запорозьких козаків.

Розділ ХХІV. Ради запорозьких козаків.

Розділ ХХV. Становище отамана і влада, якою його наділяють курені.

Розділ ХХVI. Прибутки отаманів.

Розділ ХХVІІ. Канцелярія запорозьких козаків.

Розділ ХХVІІІ. Кошовий, його помічники та їхні прибутки.

Розділ ХХІX. Звичаї запорозьких козаків.

Розділ ХХХ. Релігія запорозьких та малоросійських козаків.

Розділ ХХХІ. Закони запорозьких козаків і злочини, до яких вони мають найбільшу відразу.

*Том другий. КОРОТКИЙ ВИКЛАД ІСТОРІЇ КОЗАЦЬКИХ ГЕТЬМАНІВ І НАЙВИЗНАЧНІШИХ ПОДІЙ, ЩО СТАЛИСЯ В УКРАЇНІ*

Примітки автора